

Manel-Claudi Santos

La veritat és que he vist tantes vegades la seqüència del ball de *Zorba, el griego* que ja no tenc molt clar si només he vist això de la pel·lícula o l'he vista sencera. És el cas contrari que passa, per exemple, amb les dones: les veus senceres, però et queda la certesa inquietant que només n'has vist una part; i segurament la més poc important. O sigui: volia dir que Anthony Quinn és un d'aquells actors invisibles que, quan has vist una pel·lícula, no saps si hi era o si era un altre actor qui la interpretava. Tampoc tenc molt clar si es tracta d'una virtut, tanta discreció, o d'un defecte, però el cas és que les seues aparicions no es pot dir que siguin memorables. En el sentit que ho són, per a bé o per a mal, les d'un Humphrey Bogart, Kirk Douglas, James Dean, Burt

Lancaster o Edward G. Robinson. Quinn tenia, però, un molest punt d'histrionisme que li impedeix entrar en la categoria austera i sobria d'un Robert Mitchum o, especialment, Robert Ryan. Era una mena de voler i no poder. Una espècie de secundari a qui donen algunes oportunitats de lluïment que no sempre sap aprofitar, per resumir-ho molt. Això tenia l'avantatge innegable de saber diluir-se en el personatge i passava a ser un grec, un indi, un italià, un beduí (amb una de les nàpies més extraordinàries del cine, després de Pinotxo) o un mexicà convincent. I te'l creies sense gaire esforç.

De totes formes, a mi, la pel·lícula seua que més m'agrada no és ni *Viva Zapata!*, ni *La strada*, ni, per descomptat, l'aparatós *Quasimodo* que fa a *Nôtre Dame de París* sota

l'ombra d'una gàrgola que nomia Gina Lollobrigida, sinó *Viento en las velas* d'Alexander Mackendrick, una fascinant història crepuscular de pirates que parla de la crueltat i de la innocència amb una subtileza malencònica que transpua de la pantalla. Davant la meua sorpresa, Anthony Quinn interpreta el paper principal. Realment, no me'n recordava fins que m'han vengut al cap les imatges del judici i el somriure, que és una ganyota de tristesa indescriptible, del cap dels pirates (Quinn) en sentir el veredict. Em sembla que exemplifica a la perfecció aquesta qualitat de transparència que tenia Anthony Quinn en els seus millors moments, quan deixava de ser ell per passar a ser tots els altres sense que ens adonàssim que era rere la màscara. ■

